

Asia Käännös

Hakija Y

Annettu 19.12.1986

Tiivistelmä *Y Oy oli suomentanut maahantuomansa kameran käyttöohjeen X Oy:n alkuperäisestä englanninkielisestä käyttöohjeesta. Myöhemmin samaa kameraa maahantuova yritys A oli myös suomentanut käyttöohjeen. Lausuntopyynnöstä ei ilmennyt, oliko Y Oy:llä yksinoikeus käyttöohjeen suomentamiseen. Jos Y Oy:llä oli yksinoikeus käyttöohjeen suomentamiseen, oli A suomentaessaan käyttöohjeen ilman Y Oy:n suostumusta loukannut Y Oy:n tekijänoikeutta käännökseen. Mikäli Y Oy:llä ei ollut mainitunlaista yksinoikeutta ja A oli suomentanut käyttöohjeen ilman X Oy:n suostumusta, tekijänoikeuden loukkaus kohdistui X Oy:öön.*

SELOSTUS ASIASTA

Y Oy on 14.10.1986 päivätyllä kirjeellään pyytänyt tekijänoikeusneuvoston lausuntoa siitä, onko tekijänoikeutta suomennettuihin käyttöohjeisiin rikottu.

Tekijänoikeusneuvostolle toimitetusta kirjeestä käy ilmi, että Y Oy, joka kuuluu maailmanlaajuiseen konserniin, on käännättänyt maahantuomansa kameran käyttöohjeet X Oy:n alkuperäisestä englanninkielisestä käyttöohjeesta. Myöhemmin on ilmennyt, että yritys A, joka tuo maahan saman merkkistä kameraa, on teettänyt suomenkieliset käyttöohjeet ja käyttänyt perusteettomasti hyväkseen Y Oy:n edellä mainittua suomenkielistä käyttöohjetta. Lausuntopyynnön yhteydessä on tekijänoikeusneuvostolle toimitettu molemmat suomenkieliset käyttöohjeet.

TEKIJÄNOIKEUSNEUVOSTON LAUSUNTO

Tekijänoikeusneuvosto on käsitellyt lausuntopyynnön ja esittää lausuntoaan seuraavan.

Tekijänoikeuslain 1 §:n mukaan on sillä, joka on luonut kirjallisen teoksen, tekijänoikeus teokseen. Tekijänoikeus tuottaa yksinomaisen oikeuden

määrätä teoksesta valmistamalla siitä kappaleita ja saattamalla se yleisön saataviin missä muodossa tahansa ja muun muassa käännöksenä. Oikeus teoksen kääntämiseen kuuluu siis tekijälle tai sille, jolle tekijä on oikeutensa siirtänyt. Kääntäjä saa itsenäisen oikeuden käännökseen, mutta kääntäjän oikeus ei rajoita alkuperäisen tekijän oikeutta. Tekijä voi luovuttaa oikeutensa teoksen kääntämiseen tietylle kielelle joko yksinoikeuksin tai rajoitetusti. Mikäli tekijä on luovuttanut oikeutensa teoksen suomentamiseen jollekulle yksinoikeuksin, on muiden saatava suostumus saman teoksen suomentamiseen kääntäjältä. Mikäli tekijä luovuttaa oikeutensa suppeammin, voi oikeus suomentamiseen olla useammalla henkilöllä. Kunkin käännöksen tulee kuitenkin suojaa saadakseen olla riittävästi toisistaan poikkeavia, jotta ne kukin olisivat omaperäisiä ja itsenäisiä.

Teos on tekijänoikeudellisesti suojattu, mikäli se täyttää tekijänoikeuslain 1 §:ssä ilmaistun omaperäisyysvaatimuksen eli ylittää teoskynnyksen. Tekijänoikeussuojan saaminen ei edellytä rekisteröintiä merkitsemistä tai muita toimenpiteitä. "Copyright" merkki ei ole oikeutta luova merkki. Teoksen on merkitsemisestä huolimatta suojaa saadakseen ylitettävä teoskynnys.

Lausuntopyynnöstä ei ilmene, onko Y Oy:llä yksinoikeus X Oy:n englanninkielisen käyttöohjeen suomentamiseen.

Mikäli Y Oy:llä on yksinoikeus käyttöohjeiden suomentamiseen, on A suomentaessaan käyttöohjeet loukannut Y Oy:n tekijänoikeutta käännökseen. Mikäli Y Oy:llä ei ole yksinoikeutta suomentamiseen ja A on suomentanut käyttöohjeen ilman X Oy:n suostumusta, kohdistuu tekijänoikeuden loukkaus viimeksi mainittuun yhtiöön.